

EFFEKT- RAPPORT

Intro från verksamhetschefen

När en mindre redaktion drar nytta av nyfunna verktyg som hjälper den att behålla sina journalister och inte tappa dem till andra branscher. När en journalist bestämmer sig för att stanna kvar i yrket efter en Fojo-kurs i hållbart ledarskap. När lagstiftning förbättras som en följd av ett förändringsarbete initierat av deltagare i ett Fojo-lett projekt. Då är det enkelt att vara stolt som verksamhetschef.

Medieinstitutet Fojo, som förra året fyllde 50 år, fortsätter att vara en pigg och nyfiken organisation. En organisation som utforskar världen tillsammans med likasinnade och som tror på att förändring är möjlig för en demokratisk och hållbar värld. Det du nu håller i din hand är Fojos första effektrapport, och ytterligare ett steg i arbetet med att öka vårt interna lärande kring både vad som fungerar och inte. Ett sätt att hålla oss själva ansvariga inför både finansärer och andra intressenter.

72 procent av världens befolkning – 5,7 miljarder människor – lever i dag i en autokrati. Utvecklingen mot en mer demokratisk värld är uttraderad och vi är i dag tillbaka på 1986 års nivå. Det är lätt att deppa ihop och ge upp när man hör dessa siffror. Men låt oss i stället göra det omvända: Kämpa.

Använda kunskap och erfarenheter för att lära av varandra, nätverka och sprida goda exempel som ringar på vattnet. Vi måste agera som envisa optimister. För vem hade kommit ihåg Martin Luther King om han sagt att han hade en mardröm? Det är också här journalistiken kommer in i bilden. Journalistiken som avslöjar missförhållanden, utkräver ansvar från makthavarna och visar på möjliga lösningar för en demokratisk och hållbar värld.

2022 var året då Fojo lanserade

Partnerskapet för hållbar journalistik. Ett partnerskap som har hundratals medlemmar; enskilda journalister och forskare, men också många mediaorganisationer och medieföretag. Det var också året då vi antog en ny strategi grundad i begreppet hållbar journalistik, året då vi genomförde en stor intern omorganisation för att ytterligare stärka förankringen i de regioner i världen där Fojo arbetar och året då vi på allvar började mäta långsiktiga förändringar, inte bara kortsiktiga resultat, av vårt arbete.

Tillsammans i partnerskap, men också i enskilda utbildningar och utvecklingsarbeten bygger Fojo kunskap och nya erfarenheter, agerar som bryggan mellan akademi och praktik och stärker journalistiken för att den ska ta sin viktiga plats i ett demokratiskt och hållbart samhälle.

Det ska vi göra i 50 år till!

Kersti Forsberg
Verksamhetschef Medieinstitutet Fojo

FOTO: MAX ALM-NORELL

Fojos arbete i korthet

Vi ser journalistiken som en omistlig del av ett demokratiskt och hållbart samhälle.

Medieinstitutet Fojo grundades år 1972 för att stärka och utveckla journalistik och media i Sverige. Under de senaste 30 åren har vi även arbetat internationellt, framförallt i Östeuropa, västra Balkan, Afrika söder om Sahara, Sydamerika och Asien.

Under denna tid har Fojo utbildat fler än 60 000 journalister från över 100 länder och

bistått och stöttat mediaorganisationer och mediehus i fler än 35 länder, i partnerskap med likasinnade organisationer.

Som ett institut på Linnéuniversitet är vi en del av den akademiska världen, med universitetskontakter i alla världsdelar samtidigt som vi också har ett tätt samarbete med journalister och mediebranschen i stort. Fojo befinner sig i skärningspunkten

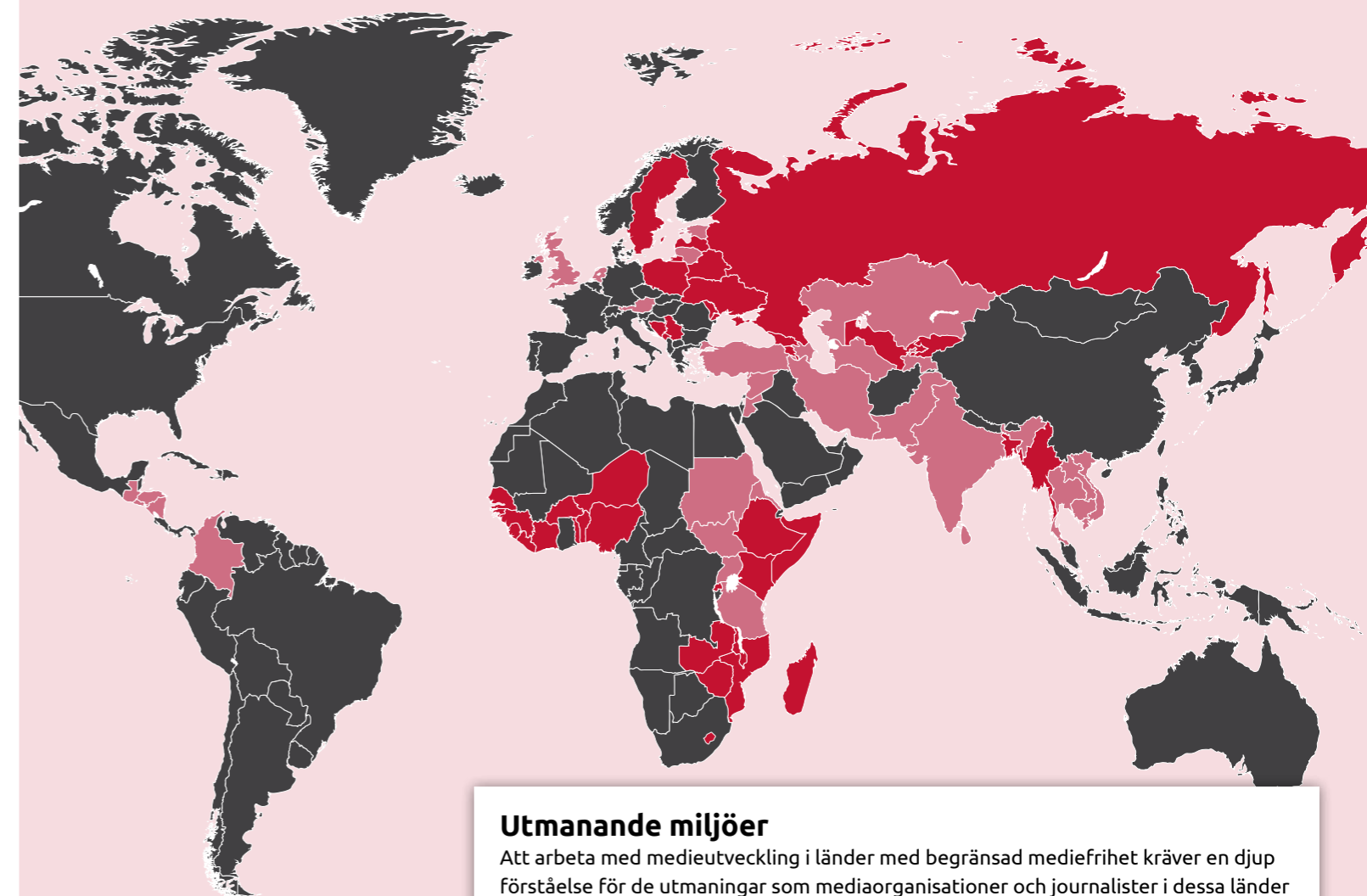
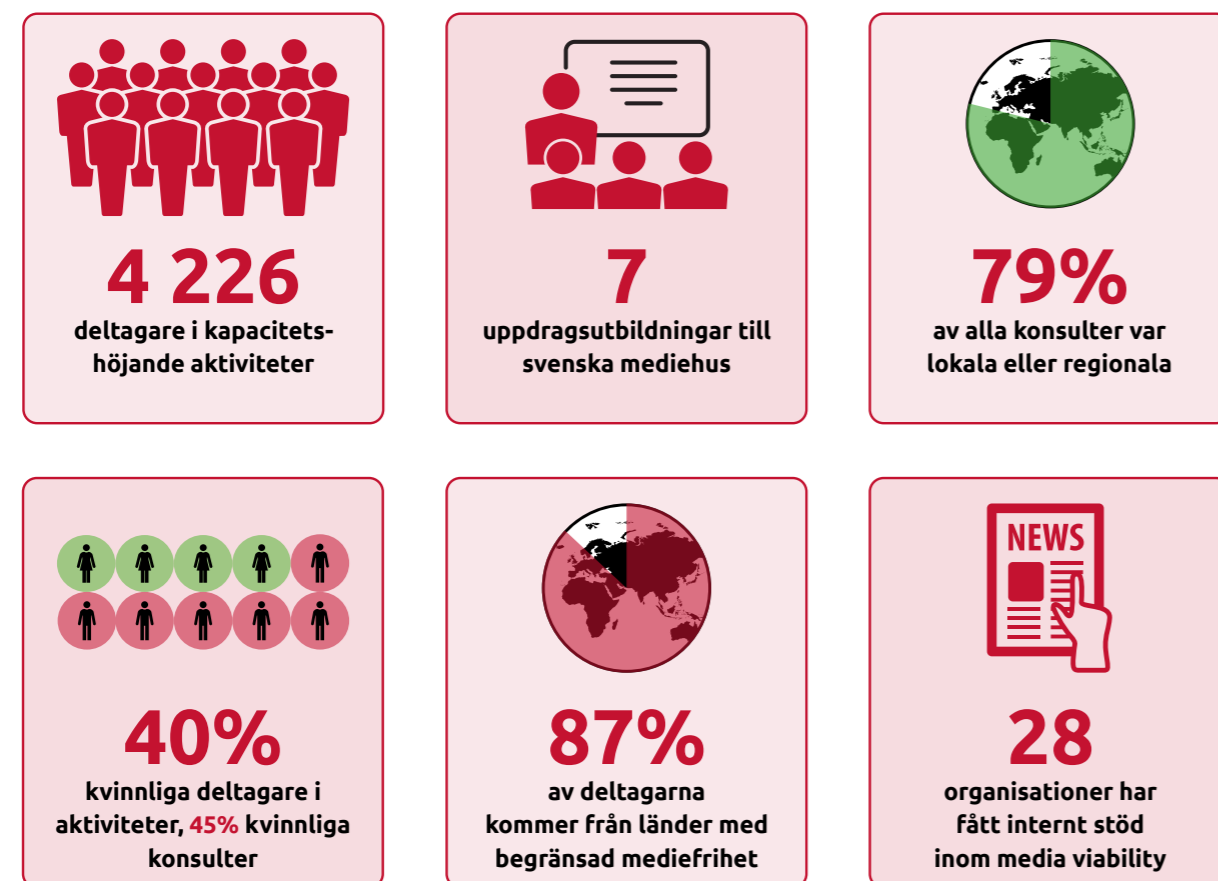
mellan dessa olika aktörer, vilket ger oss en idealisk position för att hantera de utmaningar journalistiken står inför. Vårt arbete med journalistutbildningar världen över hjälper till att säkra en framtid med journalister som kan möta branschens och allmänhetens behov. Journalistiken är under ständig förändring och journalister behöver kontinuerligt lära sig nytt för att upprätthålla journalistikens hållbarhet.

Vårt arbete är baserat på partnerskap som utgörs av samarbeten med andra akademiska institutioner, medieindustrin och lokala och globala civilsamhällsorganisationer.

Geografiskt spänner våra samarbeten över Sverige, de nordiska länderna och institutets internationella verksamhet. Fojo arbetar med lokala partners för att säkerställa att vårt arbete är behovsstyrt och relevant i varje land där vi arbetar.

Vårt internationella arbete är långsiktigt, för att säkerställa dess hållbarhet. Vi har starka relationer med våra finansiärer och en öppen dialog om hur finansiering och programplanering kan uppnå bästa möjliga effekt, vara bättre samordnade och bättre svara upp mot lokala behov.

Några siffror från 2022:

Utmanande miljöer

Att arbeta med medieutveckling i länder med begränsad mediefrihet kräver en djup förståelse för de utmaningar som mediaorganisationer och journalister i dessa länder står inför och ett engagemang för att stödja dem när de står inför dessa utmaningar. Fojo har ett nära samarbete med lokala partner och intressenter för att utveckla strategier som är lämpliga för det lokala sammanhanget. För att skydda våra partner och de journalister och mediearbetare som vi stöder, är det viktigt att hålla en låg profil i en stor del av vårt internationella arbete.

Utbildningskvalitet nyckel till hållbar journalistik

Universitet är viktiga aktörer när det gäller att skapa utbildning av hög kvalitet för journalister, men också för att utveckla forskning och för att skapa en diskussion om mediernas roll i samhället.

En viktig del i förbättringen av journalistutbildningar är att upprätta nätverk mellan universitet på nationell och regional nivå. Genom dessa nätverk kan lärosäten lära av varandra och bidra till gemensam vidare forskning inom området.

Inom ramen för CHARM-programmet (Consortium for Human Rights and Media in Africa) har Fojo sedan år 2020 stöttat inrättandet av "African Journalism Education Network" (AJEN). AJEN samlar lärare från länder söder om Sahara för att stärka journalistutbildningar och i slutändan förbättra kvaliteten på journalistiken.

Arbetet har utförts i nära samarbete med Wits Centre for Journalism i Sydafrika. Nätverket höll sitt första fysiska rundabordsmöte i september 2022 och samlade 42 journalistutbildare från 16 länder i Afrika. Temat för mötet var "Från klassrummet till det afrikanska nyhetsrummet". Man tittade på hur journalistutbildningar förhåller sig till verkligheten i det praktiska nyhetsarbetet och vilka nya färdigheter akademiker behöver för att möta digitaliseringens och informationsflödets utmaningar.

I november arrangerade Fojo ett besök mellan universitet i Rwanda, Etiopien och Somalia i syfte att öka samarbetet och utbytet mellan journalistutbildare i Östafrika. Under besöket togs de första stegen mot ett mer formellt partnerskap i och med att ett avtal upprättades med en rad gemensamma överenskommelser.

Deltagare från nio universitet med utbildning inom journalistik i Östafrika var med i utbytet med syfte att förbättra kvaliteten på utbildning, forskning och diskussionen om medias roll i samhället. Under besöket togs de första stegen mot att etablera ett mer formellt partnerskap. Från vänster till höger: Hassan Sheikh Omar Mohamed, Somalia National University (SNU), Dr. Mulatu Alemayehu, Addis Ababa University, Omar Abdi Mohamed, SNU, Abdulkadir Mohamed Diesow, SNU, Nageye Ali Khalif (back), SNU, Hiwot Yohanness (front), Hawassa University, Zelalem Tesfaye, Bahir Dar University/Ethiopia Journalism Educators' Network och Dr. Getachew Tilahun, Jimma University. Fitih Alemu från Bahir Dar University/Ethiopia Journalism Educators' Network var också en del av utbytet men syns inte på bilden.

Att mäta framsteg

Denna effektrapport är Fojos första årliga analys av vår påverkan och resultat som organisation.

Vår organisationsstrategi 2022–2025 beskriver strategiska mål och resultat för perioden. Vårt övergripande mål för perioden är att i samarbete med våra partners stärka journalistik som bidrar till medias och samhällets hållbarhet; värnar sitt oberoende och utkräver ansvar från makthavare.

Vi anser att det är viktigare än någonsin att säkerställa allmänhetens tillgång till tillförlitlig information. För att uppnå detta krävs ökat samarbete mellan journalister, utgivare, civilsamhället, forskare, statliga aktörer och näringslivet.

FOTO: KRISTIAN POHL

Vi kommer att fokusera på fyra strategiska mål för att åstadkomma detta:

- 1** Att vidareutveckla och sprida begreppet hållbar journalistik.
- 2** Att stärka journalisters och medieproducenters förmåga att producera hållbar journalistik.
- 3** Att i samarbete med mediebranschen vidareutveckla hållbara ekonomiska modeller.
- 4** Att stärka Fojos interna system, rutiner och särskilda kompetenser och skapa en diversifierad, långsiktig finansiering för att genomföra strategin.

Vi inrättade vårt allra första Impact-team som en del av Fojos omstrukturering i september 2022. Teamet ansvarar för att mäta, utvärdera och kommunicera effekten, resultatet och lärdomarna av Fojos arbete. Vi har utvecklat tretton indikatorer specifika för de strategiska resultaten och fyra övergripande indikatorer för att bidra till insikt och kunskap om vår påverkan som organisation.

2022 kommer att fungera som en baseline för de indikatorer där relevant och tillgänglig data finns. Av naturen är dessa i huvudsak fokuserade på aktiviteter och outputs. Arbetet för att harmonisera och implementera datainsamling för kvantitativ och kvalitativ data på både output- och outcome-nivå pågår under 2023.

Våra indikatorer

STRATEGISKT RESULTAT

1

Ökad kunskap om och engagemang för begreppet hållbar journalistik, och hur det kan tillämpas.

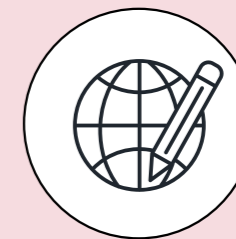

- Utveckling av koncept, metoder och verktyg för hållbar journalistik av Fojo och våra partner
- Spridning av konceptet hållbar journalistik
- Engagemang för konceptet

STRATEGISKT RESULTAT

2

Ökad förmåga att producera och publicera hållbar journalistik.

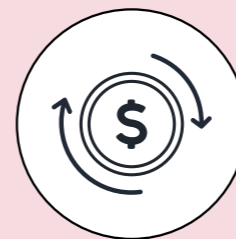

- Upplevd förändring av kompetens efter deltagande i kapacitetsutvecklande aktiviteter
- Publikationer av medier som deltagit i Fojos aktiviteter som haft påverkan
- Upplevd förändring av innehållet producerat av deltagare i olika aktiviteter

STRATEGISKT RESULTAT

3

Den ekonomiska lönsamheten för medie-företag som strävar efter att producera hållbar journalistik har ökat.

- Förbättrad företagsledning och praxis i medieorganisationer som deltagit i Fojoaktiviteter
- Förändring i diversifiering av intäkter
- Förekomst av experimentering/innovation som arbetsmetod

STRATEGISKT RESULTAT

4

Fojos interna system, rutiner och kompetenser stärks och långsiktig finansiering har säkrats.

- Personalen har relevant kompetens för hållbar journalistik
- Effektiviteten av befintliga system och rutiner
- Uppfattning av lika villkor
- Årlig omsättning

Övergripande KPI:er

3 569 journalister

och företrädare för media deltog i en kortsiktig kapacitetshöjande aktivitet, varav ungefär en tredjedel var kvinnor.

657

deltog i långsiktiga kapacitetsbyggande aktiviteter, av vilka 52 % var kvinnor.

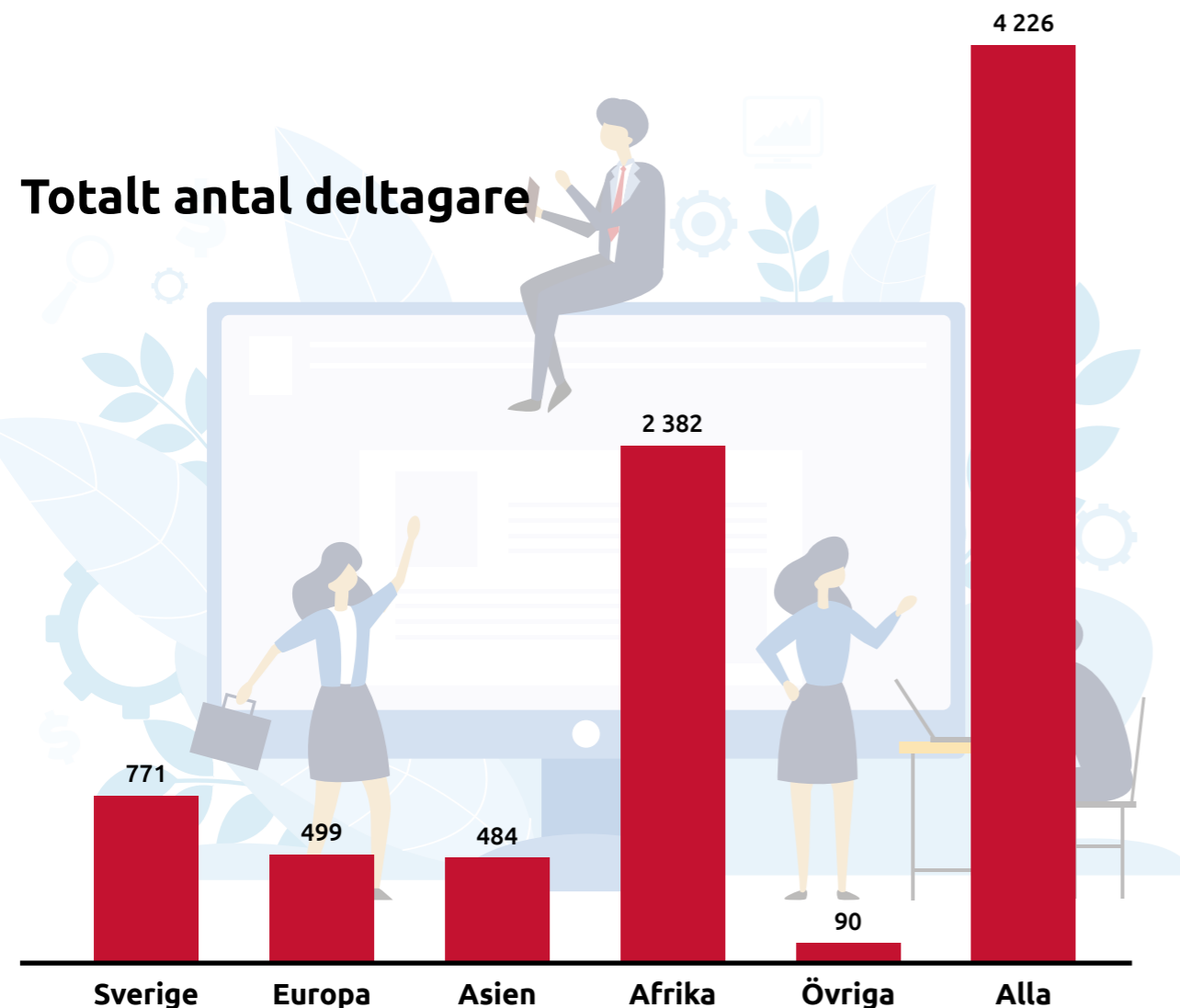
199 externa

konsulter och utbildare användes av Fojo inom projekten, 45 % av dessa var kvinnor.

79%

av de 199 konsulterna var lokala eller regionala i förhållande till landet där aktiviteten hölls.

Totalt antal deltagare

Förändrade spelregler för kvinnliga journalister

När Fojos partner SWJO utvecklade den somaliska jämställdhetsdeklarationen ledde den till enorma förändringar såväl inom hela mediesektorn som utanför den, bland annat genom införandet av mammaledighet, nolltolerans mot sexuella trakasserier och en bredare jämställdhetsrörelse i landet.

Kvinnliga journalister har länge varit stigmatiserade inom den somaliska mediesektorn. De har fått mindre betalt och inte fått samma yrkesmässiga möjligheter som sina manliga kollegor. I svåra ekonomiska tider har de riskerat att förlora jobbet och att drabbas av utfrysning från både familjen och samhället, för att de arbetar inom branschen. För att förändra uppfattningen om och ställningen för kvinnor i den somaliska mediebranschen, utvecklade den Somaliska organisationen för kvinnliga journalister (SWJO) en jämställdhetsdeklaration.

Tanken bakom initiativet - som kallas Jämställdhetsdeklarationen - var att ge kontinuerligt och långsiktigt stöd till SWJO i utvecklingen av en förändringsstrategi för kvinnor som arbetar inom mediebranschen, med fokus på konkreta resultat med tydliga milstolpar och mål. Tonvikten lades på att projektet skulle drivas av de kvinnliga journalisterna själva, med Fojo - IMS i bakgrunden som ett bollplank och en partner med internationell expertis inom jämställdhet.

Vad som särskiljer Jämställdhetsdeklarationen från liknande initiativ är att den inte bara är en policy eller en uppsättning rekommendationer, utan också en handlingsplan med konkreta åtgärder som ledde

till faktiska förändringar. För första gången någonsin hölls en landsomfattande debatt om uppfattningen om och ställningen för kvinnliga journalister i Somalia. Genom att ge SWJO ägarskapet till initiativet blev det lokalt ägt och anpassat till de somaliska mediernas operativa verklighet. Det ledde också till att alla undertecknande mediehus ändrade sitt eget beteende i förhållande till kvinnliga journalister i praktiken.

Jämställdhetsdeklarationen, som består av 19 punkter, utvecklades med konkreta formuleringar om reella åtgärder för att förbättra kvinnors situation, vilket ledde till en rörelse bortom mediesektorn. En oväntad effekt var att jämställdhetsdeklarationen blev katalysatorn för en bredare jämställdhetsrörelse i Somalia.

För att stärka kvinnliga journalisters ställning i media, skapade den somaliska organisationen för kvinnliga journalister (SWJO) även en synlighetskampanj med syfte att visa upp kvinnliga förebilder för allmänheten. FOTO: SWJO

Strategiskt resultat 1

→ 2022 började Fojo tillsammans med partner att sprida konceptet hållbar journalistik.

→ Partnerskapet för hållbar journalistik (SJP), som Fojo står bakom, lanserades i juni och hade vid slutet av året 265 enskilda och institutionella medlemmar från 67 länder.

→ Konferensen för hållbar journalistik, där SJP lanserades, samlade 302 deltagare från hela världen, varav 200 deltog online under tre dagar.

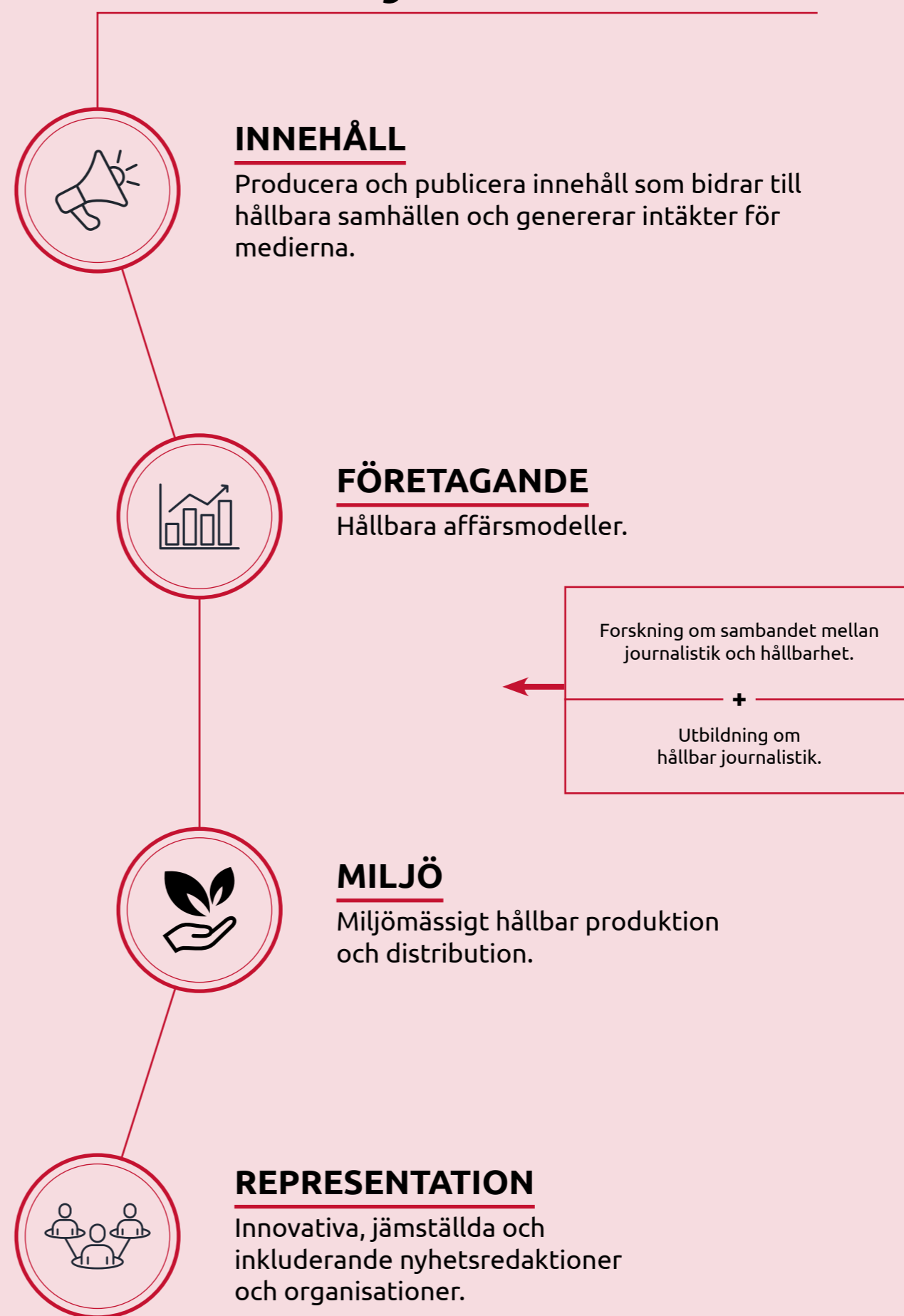
 5 seminarier och möten anordnades av Fojo för att tillsammans med partner och andra intressenter ta fram idéer och vidareutveckla konceptet hållbar journalistik

 2 specialsessioner hölls under UNESCO:s årliga dag för pressfriheten och WAN-IFRA:s World News Congress

 Lansering av Partnerskapet för hållbar journalistik

Under nuvarande strategiperiod kommer Fojo att bidra till att utveckla och sprida idén om hållbar journalistik, både som ett teoretiskt koncept och som professionell praxis. Hållbar journalistik lägger ytterligare ett lager till den roll som journalistiken redan spelar i ett demokratiskt samhälle. Journalistiken spelar en proaktiv roll för att lösa de hållbarhetskriser som vi står inför; när det gäller det innehåll som produceras, produktionens och distributionens klimatavtryck, affärsmodellernas lönsamhet samt inkludering och representation på nyhetsredaktionerna.

Hållbar journalistik

Strategiskt resultat 2

→ Att stärka journalisters och medieproducenters förmåga att producera hållbar journalistik är ett viktigt mål för Fojo.

→ Fojo utbildar journalister, medieorganisationer och det civila samhället men också med journalistutbildare och främjar synergier som uppmuntrar till kollegialt lärande och utbyte av kunskap och erfarenheter.

→ Fojo arbetar brett med stöd till journalistiknätverk för journalistutbildare, både inom länder och regionalt, för att underlätta utbyte av kunskap och erfarenheter.

Fojo har vidareutbildat journalister i Sverige och utomlands i över 50 år. I Sverige har journalister rätt att delta i Fojos kurser under arbetstid med bibehållen lön. Fojo erbjuder även skraddarsydda kurser till mediehus och förser journalistkåren med verktyg, rådgivning och tips genom till exempel Offentlighetsjouren, Demokratijouren, Faktajouren, EU-kollen med flera. Vi samarbetar med lokala och regionala partner för att tillhandahålla liknande stöd utomlands.

Mängden utbildade journalister, 22 500 utbildningsplatser i Sverige sedan 1972, är en bra nyckelindikator för att illustrera omfattningen av Fojos arbete. Alla svenska deltagare utvärderar kursernas innehåll, sin egen insats och vilken nytta de kommer att ha av det de lärt sig. Uppföljande frågor ställs efter några månader. Dessa självrapporterade mått på kompetensutvecklingen behöver kompletteras för att vi ska kunna ge svar på om utbildningarna lett till långsiktiga resultat på både individ- och organisationsnivå. Flera svenska Fojoprogram mäter redan förändringar i kompetens och kapacitet efter deltagande i olika utbildningar, men inte i så stor omfattning att det är möjligt att skapa ett basår 2022.

En deltagare om kursen Hållbart ledarskap och grävande journalistik:

FOTO: KRISTIAN POHL

Deltagare på kursen Bildjournalistik i Kalmar diskuterar dagens uppgifter.

”Kursen har framför allt lärt mig mycket om mig själv som ledare och jag har tagit med mig mycket från kursen under året och arbetat med det hemma på redaktionen. När det gäller grävdelen har det fått mig att tänka efter och förstå vad som verkligen krävs för ett gräv och hur man identifierar just de där historierna och sedan vågar satsa på dem.”

Framöver kommer vi att samla in och sammanställa data från olika mätningar och källor. Det kommer att handla om hur man uppfattar förändringar i kompetens och kunskap på individnivå och organisationsnivå, men också hur den journalistik som producerats lett till eventuella förändringar på samhällsnivå. Vi kommer även att mäta upplevd förändring av producerat innehåll.

Ett bredare perspektiv

Sami Al Ansi var en av deltagarna i Ny Kollega, Fojos snabbspår för journalister bosatta i Sverige men utbildade någon annanstans.

Sami hade tidigare jobbat som videojournalist i över tio år på den franska nyhetsbyrån AFP och Sky News Arabia i Jemen och Egypten, men efter flytten till Sverige sökte han jobb i ett helt år utan att få napp, trots att branschen skriker efter kompetens.

Som deltagare i Ny Kollega fick Sami göra praktik på SVT, vilket efter utbildningen ledde vidare till ett sommarvikariat på TV4. Nu har Sami fått fast anställning där.

– Om jag kunde tacka någon, skulle det vara Ny Kollega. Jag hade inte kunnat göra något av det här om jag inte hade deltagit i programmet, säger Sami Al-Ansi.

– Jag letade jobb i ett helt år innan jag började på Ny Kollega, men jag fick aldrig napp. Jag kontaktade mediehus men de svarade mig inte. När jag ansökte om jobbet som sommarvikarie på TV4 kunde de se i mitt CV att jag hade deltagit i Ny Kollega och gjort praktik på SVT och det tror jag fick dem att våga anställa mig.

– Ny Kollega var verkligen en möjlighet för mig, programmet har gjort stor skillnad i mitt liv, säger Sami Al-Ansi som nu ser fram emot att få fortsätta göra det han älskar mest – rapportera från krigszoner.

FOTO: FIRAT KANTEKIN

”De kunde se att jag hade erfarenhet inom Sverige och inte bara internationellt och det föreställer jag mig fick dem att tänka att jag var integrerad i samhället och i svensk media.”

Sami Al-Ansi

Strategiskt resultat 3

→ Ekonomiskt lönsamma medieorganisationer är nyckeln till att uppnå hållbar journalistik och media viability är därför ett av Fojos fokusområden.

→ 28 organisationer fick långsiktigt och djuplodande internt stöd med fokus på affärsutveckling, lönsamhet och mentorskap under 2022.

→ Vi kommer att mäta detta på tre sätt: kvaliteten på ledarskap, diversifiering av intäkter och förekomsten av experiment och innovation som arbetsmetod.

De flesta medier som Fojo arbetar med är verksamma i utmanande miljöer och sammanhang där mediefriheten är begränsad. Att uppnå förändring i sådana miljöer är komplicerat och tar tid. Det kommer inte att vara möjligt att fullt ut tillskriva Fojos stöd och insatser de olika resultaten - på gott och ont.

De indikatorer som utvecklats för strategiskt resultat 3 kommer ändå att kunna ge

lärdomar och förståelse för i vilken utsträckning Fojos insatser för att öka mediernas långsiktiga överlevnad är lämpliga och relevanta för de lokala organisationernas behov och sammanhang.

Processer och rutiner relaterade till att bedöma framstegen mot dessa indikatorer kommer att införas under 2023 och mätas över tid.

Stärkt lönsamhet i Rwanda

Kapacitetsbyggande och professionalisering av medierna i Rwanda (RMP) är ett femårigt program som finansieras av Sida och det schweiziska utvecklingsarbetet och genomförs i samarbete med Sveriges Radios utvecklingsorganisation (SR MDO) och den lokala icke-statliga organisationen PAX PRESS.

I programmet samarbetar Fojo med 36 mediehus inom ramen för arbetet med mediernas ekonomiska hållbarhet, med syfte att stärka deras möjligheter att producera och sprida kvalitetsjournalistik. 11 stora mediehus deltar i utbildningsmoduler som pågår under 20 månader. Modulerna fokuserar på att förbättra affärsmetoder, tillhandahålla intern utbildning, mentorskap samt ett antal fokusgrupper för att bättre lära känna sin publik. Ytterligare 25 mindre mediehus får en mindre version av programmet, skräddarsydd efter deras behov.

Publikundersökningar ger effekt

Sedan programmet i Rwanda publicerade den första undersökningen av mediekonsumtion har Radio Ishingiro använt den för att skapa ett mer konkurrenskraftigt och målgruppsanpassat innehåll.

”Det var bra att vara rankad som nummer 7, men vi insåg att vi kunde göra bättre ifrån oss”, säger Ildephonse Sinabubariraga, verksamhetschef för den lokala radiostationen Radio Ishingiro. Efter att ha fått reda på att radioteater är det näst mest efterfrågade programmet efter de nationella nyheterna, har Radio Ishingiro dubblat sin produktion av drama, från en gång i veckan till två separata pjäser som sänds i repris under helgen.

De vet att nyheter är nummer ett bland lyssnarna och har därför placerat ut fler än tio journalister i de fem distrikten där de har bäst lyssnarsiffror.

”Vi har intensifierat kapacitetshöjandet av våra nyhetsreportrar för att kompetensutveckla dem yrkesmässigt och fokusera på historier som påverkar samhället”, säger Ildephonse Sinabubariraga. Efter att ha fått råd av konsulterna från RMP har radiostationen nu infört ett internt program kallat ”Ityazo”, där en av reporterna coachar om ett utvalt ämne som berörs under en månad.

Radio Ishingiro har också reviderat sin tablå och planerar att genomföra kvalitativa undersökningar för att ta reda på vad deras publik vill ha och hur de kan bygga en närmare relation med lyssnarna.

”RMP har varit det första programmet någonsin som fått oss att förstå Radio

Ishingiros konkurrensfördelar, och vi bygger vidare på deras utbildnings- och mentorprogram. Det gör våra journalister mer effektiva ute på jobb och hjälper dem ta fram mer relevant innehåll för vår publik”, säger Ildephonse Sinabubariraga.

FOTO: ITANGSHATSE LIONEL

Radio Ishingiros verksamhetschef Ildephonse Sinabubariraga har sett en betydande förbättring bland sina kollegor efter att ha arbetat med RMP.

Strategiskt resultat 4

→ För att säkerställa en effektiv, relevant och resultatorienterad organisation i framtiden genomgick Fojo en omorganisation i september 2022.

→ En ny insamlingsstrategi antogs under våren samma år, där man strävar efter att diversifiera Fojos finansieringsportfölj under de kommande fyra åren.

→ Fojos omsättning under 2022 var 83 miljoner kronor, varav knappt 30 miljoner överfördes till partnerorganisationer.

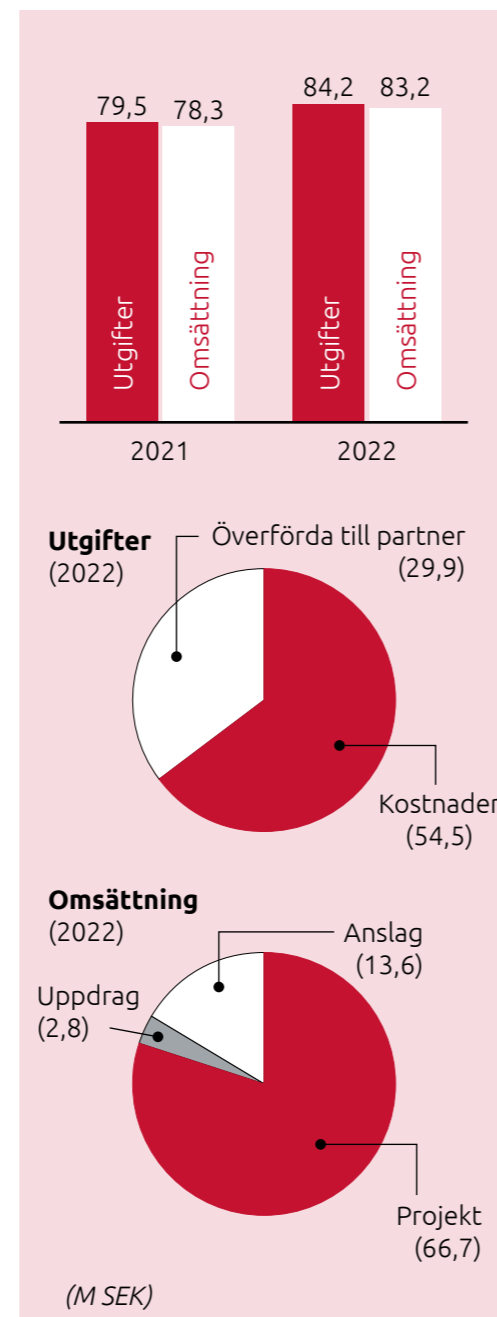
Majoriteten av Fojos intäkter kommer från biståndsmedel och ett anslag från Utbildningsdepartementet. En mindre del är uppdragsutbildning.

Ett starkt beroende av ett fåtal finansieringskällor utgör en risk. Fojo är en professionell organisation som arbetar för att stärka journalistik och media. Ett alltför stort beroende av biståndsfinansiering som har en nedåtgående trend kan påverka Fojos förmåga att fullt ut fokusera på att utföra vårt uppdrag och uppnå önskat resultat och påverkan.

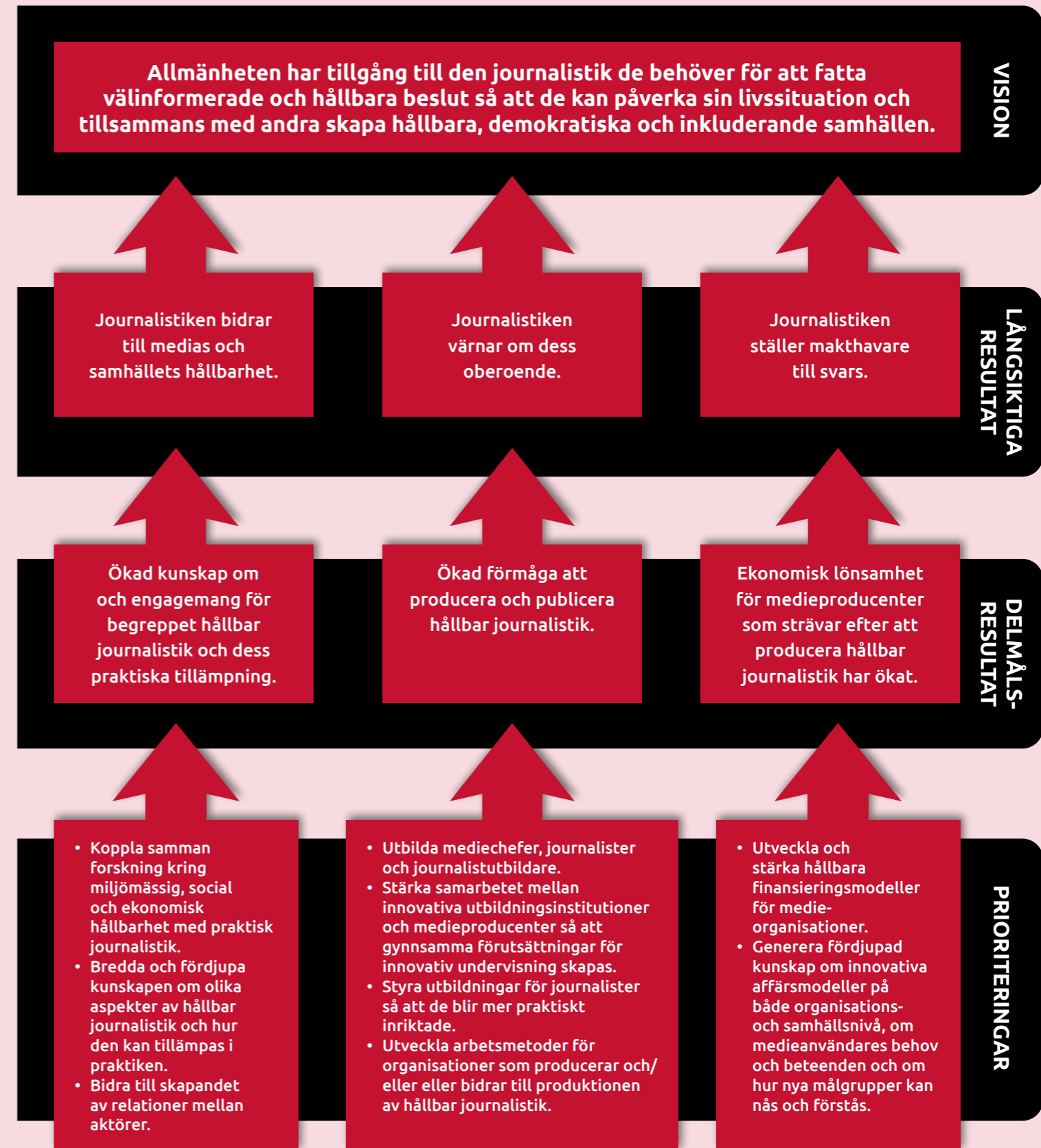
Fojos fundraisingstrategi syftar till att förändra detta genom att investera i att bygga relationer med till exempel stiftelser som delar våra värderingar, och öka våra intäkter.

En bidragande faktor för Fojos framtid kommer vara att se till att personal och konsulter har rätt kompetens och en god arbetsmiljö med lika villkor.

Fojo strävar efter att vara genuint partnerstyrd. Att stärka den lokala kapaciteten är en viktig del av detta, vilket är anledningen till att vi i så stor utsträckning som möjligt använder oss av lokala och regionala experter. Nästan 80 procent av våra konsulter är lokala eller regionala inom den geografiska region där vi är aktiva. Vi har ett omfattande nätverk av sakkunniga inom olika ämnen som också delar våra värderingar.

Förändringsteori

ANTAGANDEN

- När kunskapen om nya perspektiv på journalistik och hur den kan tillämpas i praktiken ökar vidgas journalistikens roll till att också omfatta hållbarhet.
- När förmågan att producera och publicera hållbar journalistik stärks skapas förutsättningar att möta journalistikens nya utmaningar.
- När den ekonomiska bärkraften och hållbarheten stärks ökar mångfalden av resilienta medieproducenter och kvaliteten på journalistiken förbättras.

De globala hållbarhetsmålen

Fojos strategi fokuserar på fem av de globala hållbarhetsmålen:

Mål 4: God utbildning och livslångt lärande

Fojo har åtagit sig att fortbilda journalister i Sverige och i programländer. Produktionsprocessen för journalistik förändras ständigt och journalister behöver skaffa sig nya färdigheter för att säkerställa journalistikens hållbarhet.

Mål 5: Jämställdhet mellan könen

Vi arbetar med jämställdhet genom att utbilda ledningar och redaktionell personal i hur män och kvinnor porträtteras i media, med hjälp av medielagstiftning, forskning och genom att stärka kvinnliga journalister.

Mål 13: Klimatåtgärder

Vår satsning på att koppla våra kurser till hållbarhetsmålen, inrätta koldioxidbudgetar i våra program och främja hållbar journalistik skapar verklig förändring i form av minskat miljömässigt fotavtryck.

Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Vi stödjer demokratisk utveckling genom granskande journalistik, korruptionsbekämpning och genom att stärka rätten till information.

Mål 17: Partnerskapet för de globala målen

I våra program strävar vi alltid efter att vara en partner – inte bara en givare.

Vi arbetar också direkt med att förbättra mediernas livskraft och medieinnovation (mål 8 och 9), mångfald inom journalistiken (mål 10) och miljörapportering (mål 12, 14 och 15). Journalistiken är en stark drivkraft för ett upplyst samhälle och för att ställa makten till svars angående alla de 17 målen. Vi stöder journalistik som gräver fram fakta, sätter utvecklingen i ett sammanhang och avslöjar alla former av korruption, orättvisor och missförhållanden inom den sociala, ekonomiska och miljömässiga agendan.

Centraliserat säljkontor en framgång för affärerna

Som på många andra platser i världen kämpar små, lokala mediehus i Georgien med sin ekonomiska överlevnad och är starkt beroende av bidragsgivare. För att öka annonsintäkterna har Fojo stöttat inrättandet av en lokal organisation som fungerar som ett centralt försäljningskontor för sina medlemmar - de lokala mediehusen.

För de lokala mediehusen är annonsering en viktig inkomstkälla, men de har svårt att nå ut till de stora annonsörerna, som mestadels finns i huvudstaden Tblisi. För att lösa detta har Fojo sedan 2018 bidragit till att inrätta, utforma och institutionellt utveckla den lokala organisationen Georgian Regional Media Association (GRMA).

GRMA täcker nästan alla regioner i Georgien och fungerar som en mediebyrå åt lokala medieföretag. De bygger annonspaket med flera lokala medier och förhandlar avtal med nationella reklamköpare på ett mer konkurrenskraftigt sätt och med större förhandlingsstyrka än vad mediehusen hade kunnat göra individuellt.

Detta nya arbetssätt har haft stor positiv inverkan på annonsförsäljningen och bidragit till en större diversifiering av inkomstkällorna hos de 17 deltagande mediehusen, vilket i sin tur minskat beroendet av inkomster från givare. GRMA har också inlett ett samarbete med de lokala radio- och tv-bolagen för att ytterligare förstärka sina reklampaket.

”Vi kan säga att vi har kompetens och instrument för att paketera våra erbjudanden och presentera dem för annonsörerna”, säger Ia Bobokhidze, vd för GRMA.

Pandemin, införandet av nya restriktiva

medialagar i flera länder och invasionen av Ukraina i februari 2022 har lett till en allt svårare miljö att verka i för medierna i Öst- och Centraleuropa.

”Detta har påverkat vårt arbete avsevärt, och vi har flyttat fokus till krishanteringsstrategier och enbart arbetat med icke-statliga medier under de senaste åren”, säger Veronika Menjoun, Fojos regionchef för Europa.

Menjoun fortsätter: ”Huvudprioriteringen för Fojos lokala partner har sedan pandemin början varit att hjälpa medierna att anpassa sina affärs- och redaktionsstrategier till den nya verkligheten. Sammanhanget har krävt mer psykologiskt stöd till ukrainska journalister och kriget i Ukraina har också fört med sig nya miljöutmaningar som kräver ny kompetens inom miljöjournalistik.

Vi har sett en imponerande motståndskraft hos våra partner under denna utmanande period, där bara det faktum att oberoende medier överlever är att betrakta som en framgång.

Framöver kommer vi att fortsätta vara lyhörda för våra partners behov och arbeta för att stödja lokala oberoende mediers förmåga att fortsätta tillhandahålla journalistik av hög kvalitet i en tid av massiv desinformation, propaganda och instabilitet.”

En mer hållbar organisation

2022 var ett händelserikt år för Fojo. I och med omorganisationen i september och antagandet av nya strategier både på övergripande nivå och för extern finansiering inledde Fojo resan för att se till att organisationen fortsätter vara en högkvalitativ, relevant och resursstark medieaktör i framtiden.

Införandet av organisationsövergripande indikatorer och årlig rapportering av effekter är viktiga steg på denna resa. Vi kommer att fokusera på att inrätta de interna rutiner och processer som krävs för att generera denna kunskap under 2023. Vi arbetar också för att bli en mer hållbar organisation i vår framtida verksamhet.

Vi har inrättat en funktion som hållbarhetsrådgivare och arbetar för att införa hållbarhetscertifieringar

av Fojos kurser i Sverige och hitta nya arbetssätt som minskar klimatavtrycket i vår verksamhet. Detta är ett långsiktigt åtagande. Det är bara genom att fokusera på lärande och hålla oss själva ansvariga som vi verkligen kommer att kunna stärka en journalistik som gör skillnad och stödja de samhällen vi försöker hjälpa, i Sverige och globalt.

FOTO: MARIA PETERSSON

Mot hållbara, demokratiska och inkluderande samhällen.

Vår vision är en allmänhet som har tillgång till den journalistik den behöver för att fatta välinformerade och hållbara beslut så att den kan påverka sin livssituation och tillsammans med andra skapa hållbara, demokratiska och inkluderande samhällen